

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
N U T A R I M A S

**DĖL ĮGYVENDINANT FINANSŲ INŽINERIJOS PRIEMONES GRĮŽUSIŲ IR
GRĮŠIANČIŲ LĖŠŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2013 m. rugpjūčio 28 d. Nr. 791
Vilnius

Siekdama užtikrinti 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo bei panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1260/1999 (OL 2006 L 210, p. 25), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 423/2012 (OL 2012 L 133, p. 1), nuostatų įgyvendinimą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Patvirtinti Įgyvendinant finansų inžinerijos priemones grįžusių ir grįšiančių lėšų panaudojimo tvarkos aprašą (pridedama).

MINISTRAS PIRMININKAS

ALGIRDAS BUTKEVIČIUS

TEISINGUMO MINISTRAS,
PAVADUOJANTIS ŪKIO MINISTRĄ

JUOZAS BERNATONIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2013 m. rugpjūčio 28 d. nutarimu Nr. 791

ĮGYVENDINANT FINANSŲ INŽINERIJOS PRIEMONES GRĮŽUSIŲ IR GRĮŠIANČIŲ LĖŠŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Įgyvendinant finansų inžinerijos priemones grįžusių ir grįšiančių lėšų panaudojimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato finansų inžinerijos priemonių, sukurtų pagal 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo bei panaikinamo Reglamento (EB) Nr. 1260/1999 (OL 2006 L 210, p. 25), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 423/2012 (OL 2012 L 133, p. 1) (toliau – Tarybos reglamentas Nr. 1083/2006), 44 straipsnį ir įgyvendinamų tiesiogiai ir (ar) per kontroliuojančiuosius fondus, grįžusių ir grįšiančių lėšų panaudojimo tvarką.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

Asignavimų valdytojas – Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimus gaunantis ir valdantis subjektas, iš kurio asignavimų finansuotas tam tikro kontroliuojančiojo fondo arba tiesiogiai įgyvendinamos finansų inžinerijos priemonės įkūrimas ir įgyvendinimas.

Finansų inžinerijos priemonė – garantija, rizikos kapitalo investicija, paskola, eksporto kredito garantija ir draudimas, eksporto kredito draudimo garantija ar kita finansinės paramos priemonė, kurioms finansuoti ir (ar) vykdyti skirtos lėšos (ar jų dalis) grįžta ir pakartotinai naudojamos tiems patiems priemonės kūrimo metu nustatytiems tikslams.

Finansų inžinerijos priemonės valdytojas – juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, su kuriais pasirašyta finansavimo sutartis ir kuriems pervestos lėšos tiesiogiai įgyvendinamai finansų inžinerijos priemonei kurti ir (ar) finansuoti pagal Tarybos reglamento Nr. 1083/2006 44 straipsnį.

Finansų tarpininkas – juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, kuriuos finansų inžinerijos priemonei įgyvendinti atrenka kontroliuojančiojo fondo ar tiesiogiai įgyvendinamos finansų inžinerijos priemonės valdytojas ir perveda jiems asignavimų valdytojo skirtas lėšas ir kurie prisiima įsipareigojimą šias lėšas paskirstyti galutiniams naudos gavėjams, nurodytiems 2011 m. vasario 21 d. Europos Komisijos gairėse dėl finansų inžinerijos instrumentų pagal Tarybos reglamento Nr. 1083/2006 44 straipsnį (2012 m. vasario 8 d. galutinė redakcija, COCOF_10-0014-05-EN) (toliau – Gairės).

Grįšiančios lėšos – kontroliuojančiojo fondo valdytojo arba tiesiogiai įgyvendinamos finansų inžinerijos priemonės valdytojo finansų tarpininkui pervestos Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinės paramos, bendrojo finansavimo ir kitos lėšos finansų inžinerijos priemonėms įgyvendinti, kurios bus bent vieną kartą faktiškai panaudotos įgyvendinant ar įgyvendinus finansų inžinerijos priemonę ir kurias finansų tarpininkas turės grąžinti kontroliuojančiojo fondo valdytojui arba tiesiogiai įgyvendinamos finansų inžinerijos priemonės valdytojui.

Grįžusios lėšos – bent vieną kartą faktiškai panaudotos įgyvendinant ar įgyvendinus finansų inžinerijos priemonę ES struktūrinės paramos, bendrojo finansavimo ir kitos lėšos (įskaitant lėšas, neišmokėtas garantijų išmokoms ir valdymo išlaidoms kompensuoti įgyvendinant garantijų teikimo finansų inžinerijos priemones), kurios galutiniams naudos gavėjams, nurodytiems Gairėse, išduotos kaip paskolos, suteiktos kaip investicijos į įmones arba kaip garantijos ir panašiai ir finansų tarpininko grąžintos į kontroliuojančiojo fondo valdytojo arba tiesiogiai įgyvendinamos finansų inžinerijos priemonės valdytojo banko sąskaitas.

Kontroliuojančiojo fondo valdytojas – juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, su kuriais pasirašyta finansavimo sutartis ir kuriems, kuriant kontroliuojantįjį fondą, pervestos lėšos finansų inžinerijos priemonėms įgyvendinti per kontroliuojantįjį fondą.

Kontroliuojantysis fondas – pagal Tarybos reglamento Nr. 1083/2006 44 straipsnį į atskirą kontroliuojančiojo fondo valdytojo banko sąskaitą pervestas piniginis įnašas, skirtas investuoti į vieną ar kelias finansų inžinerijos priemones.

Priežiūros komitetas – asignavimų valdytojo paskirtas komitetas, atsakingas už kontroliuojančiojo fondo arba tiesiogiai įgyvendinamos finansų inžinerijos priemonės įgyvendinimo priežiūrą, kaip numatyta finansavimo sutartyje.

Programa – asignavimų valdytojo strateginio veiklos plano dalis, kurios bent vieno iš nustatytų tikslų, uždavinių arba priemonių (projektų) siektinas rezultatas yra smulkiojo ir vidutinio verslo plėtra arba miesto plėtros fondų kūrimas ir (ar) finansavimas, arba fondų ar kitų skatinimo priemonių, pagal kurias teikiamos paskolos, garantijos už grąžinamąsias investicijas ir panašiai ir kurios skirtos energijos vartojimo efektyvumui ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimui pastatuose skatinti, finansavimas.

Rizikos kapitalo fondas – juridinis asmuo arba investicinis fondas, kurių tikslas – kaupti lėšas ir investuoti daugiausia į įmones, ypač naujas, kurių akcijomis neprekiuojama vertybinių popierių biržoje.

Rizikos kapitalo paskesnė investicija – papildoma rizikos kapitalo fondo investicija į įmonę, į kurią jau vieną kartą investuotas rizikos kapitalas iš to paties rizikos kapitalo fondo.

Valdymo išlaidos – lėšos, mokamos arba kontroliuojančiojo fondo valdytojui už šio fondo valdymą, arba tiesiogiai įgyvendinamos finansų inžinerijos priemonės valdytojui už šios priemonės valdymą, arba finansų tarpininkui už finansų inžinerijos priemonės įgyvendinimą.

3. Kitos Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme (Žin., 2002, Nr. [91-3891](#)), Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme (Žin., 1990, Nr. [24-596](#); 2004, Nr. [4-47](#)), Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme (Žin., 1998, Nr. [109-2993](#); 2007, Nr. [132-5354](#)), Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir veiksmų programas, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1139 (Žin., 2007, Nr. [114-4637](#); 2012, Nr. 90-4698).

4. Aprašo nuostatos netaikomos palūkanoms ir kitoms pajamoms, sukauptoms ir gautoms iš ES struktūrinės paramos lėšų, bendrojo finansavimo ir kitų lėšų, kol šios lėšos bent vieną kartą faktiškai nepanaudojamos įgyvendinant ar įgyvendinus finansų inžinerijos priemonę.

II. GRĮŽUSIŲ IR GRĮŠIANČIŲ LĖŠŲ PANAUDOJIMAS

5. Kontroliuojančiojo fondo valdytojas arba tiesiogiai įgyvendinamos finansų inžinerijos priemonės valdytojas grįžusias lėšas įtraukia į apskaitą atskirai nuo kitų finansų inžinerijos priemonėms įgyvendinti skirtų lėšų.

6. Atitinkamas asignavimų valdytojas, atsižvelgdamas į priežiūros komiteto iniciatyva jo darbo reglamento nustatyta tvarka pateiktą siūlymą ir vadovaudamasis tuo, kad grįžusios ir grįšiančios lėšos turi būti naudojamos tiems patiems finansų inžinerijos priemonės kūrimo metu nustatytiems tikslams, dėl grįžusių ir grįšiančių lėšų tolesnio panaudojimo priima vieną iš šių sprendimų:

6.1. toliau įgyvendinti kontroliuojančiojo fondo arba tiesiogiai įgyvendinamą finansų inžinerijos priemonę naudojant visas grįžusias ir (ar) grįšiančias lėšas;

6.2. iš dalies toliau įgyvendinti kontroliuojančiojo fondo arba tiesiogiai įgyvendinamą finansų inžinerijos priemonę:

6.2.1. dalį grįžusių ir (ar) grįšiančių lėšų naudoti tam pačiam kontroliuojančiajam fondui arba tiesiogiai įgyvendinamai finansų inžinerijos priemonei įgyvendinti;

6.2.2. kitą dalį grįžusių ir (ar) grįšiančių lėšų naudoti jo paties vadovaujamos įstaigos programų priemonėms įgyvendinti, kaip nurodyta Aprašo 10.1 ir 10.2 punktuose;

6.3. uždaryti kontroliuojantįjį fondą, į kurią grįžo lėšos, arba tiesiogiai įgyvendinamą finansų inžinerijos priemonę, į kurią grįžo lėšos, ir visas grįžusias lėšas naudoti jo paties vadovaujamos įstaigos programų priemonėms įgyvendinti, kaip nurodyta Aprašo 11 punkte.

7. Atitinkamas asignavimų valdytojas Aprašo 6.1 arba 6.2 punkte nurodytą sprendimą priima per 30 darbo dienų nuo priežiūros komiteto siūlymo pateikimo. Aprašo 6.3 punkte nustatytą sprendimą atitinkamas asignavimų valdytojas gali priimti tik tada, kai visos kontroliuojančiojo fondo arba tiesiogiai įgyvendinamos finansų inžinerijos priemonės lėšos grįžusios.

8. Grįžusių ir grįšiančių lėšų naudojimui netaikomi ES struktūrinės paramos panaudojimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimai, nustatyti finansų inžinerijos priemonių įgyvendinimo ir priežiūros tvarkai, jeigu finansavimo sutarties pakeitime dėl grįžusių ir (ar) grįšiančių lėšų tolesnio naudojimo nenustatyta kitaip.

9. Atitinkamam asignavimų valdytojui priėmus Aprašo 6.1 ir 6.2.1 punktuose nustatytą sprendimą, grįžusios ir (ar) grįšiančios lėšos kontroliuojančiojo fondo valdytojo arba tiesiogiai įgyvendinamos finansų inžinerijos priemonės valdytojo gali būti naudojamos:

9.1. tai (-oms) pačiai (-ioms) finansų inžinerijos priemonei (-ėms) finansuoti;

9.2. naujai (-oms) finansų inžinerijos priemonei (-ėms) finansuoti per tą patį kontroliuojantįjį fondą;

9.3. kitai (-oms) priemonei (-ėms), kurios (-ių) tikslas – įgyvendinti finansų inžinerijos priemones, finansuoti per tą patį kontroliuojantįjį fondą;

9.4. valdymo išlaidoms dengti;

9.5. rizikos kapitalo fondų, įgyvendintų per kontroliuojantįjį fondą, į kurią grįžo lėšos, paskesnėms investicijoms ir iš dalies šių fondų valdymo išlaidoms, kurios negalėjo būti padengtos ES struktūrinių fondų lėšomis, tačiau buvo būtinos rizikos kapitalo fondo priemonei įgyvendinti, dengti.

10. Atitinkamam asignavimų valdytojui priėmus Aprašo 6.2.2 punkte nustatytą sprendimą:

10.1. grįžusių lėšų dalį kontroliuojančiojo fondo valdytojas arba tiesiogiai įgyvendinamos finansų inžinerijos priemonės valdytojas per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo perveda į atitinkamo asignavimų valdytojo sąskaitą, ir šios lėšos skiriamos atitinkamo asignavimų valdytojo vadovaujamos įstaigos programų, kuriose numatyta siekti tų pačių tiesiogiai įgyvendinamų finansų inžinerijos priemonių ir (ar) kontroliuojančiųjų fondų kūrimo metu nustatytų tikslų, naujoms priemonėms finansuoti arba esamų priemonių finansavimui didinti;

10.2. grįšiančių lėšų dalį kontroliuojančiojo fondo valdytojas arba tiesiogiai įgyvendinamos finansų inžinerijos priemonės valdytojas perveda į atitinkamo asignavimų valdytojo sąskaitą kiekvieną ketvirtį, ne vėliau kaip iki kito ketvirčio 20 dienos (jeigu grįšiančių lėšų tam tikra ar visa dalis, dėl kurios priimtas sprendimas, atitinkamą ketvirtį faktiškai grįžo kontroliuojančiojo fondo valdytojui arba tiesiogiai įgyvendinamos finansų inžinerijos priemonės valdytojui), ir šios lėšos skiriamos atitinkamo asignavimų valdytojo vadovaujamos įstaigos programų, kuriose numatyta siekti tų pačių tiesiogiai įgyvendinamų finansų inžinerijos priemonių ir (ar) kontroliuojančiųjų fondų kūrimo metu nustatytų tikslų, naujoms priemonėms finansuoti arba esamų priemonių finansavimui didinti.

11. Atitinkamam asignavimų valdytojui priėmus Aprašo 6.3 punkte nustatytą sprendimą, kontroliuojančiojo fondo valdytojas arba tiesiogiai įgyvendinamos finansų inžinerijos priemonės valdytojas visas grįžusias lėšas per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo perveda į atitinkamo asignavimų valdytojo sąskaitą, ir šios lėšos skiriamos atitinkamo asignavimų valdytojo vadovaujamos įstaigos programų, kuriose numatyta siekti tų

pačių tiesiogiai įgyvendinamų finansų inžinerijos priemonių ir (ar) kontroliuojančiųjų fondų kūrimo metu nustatytų tikslų, naujoms priemonėms finansuoti arba esamų priemonių finansavimui didinti.

12. Atitinkamas asignavimų valdytojas kontroliuojančiojo fondo valdytojo arba tiesiogiai įgyvendinamos finansų inžinerijos priemonės valdytojo į sąskaitą pervestas lėšas laiko atskiroje banko sąskaitoje.

13. Atitinkamas asignavimų valdytojas, nustatęs, kad jo programų kitoms priemonėms finansavimo neprireiks arba prireiks mažesnio finansavimo nei yra grįžusių ir kontroliuojančiajam fondui ar tiesiogiai įgyvendinamai finansų inžinerijos priemonei finansuoti nenaudojamų lėšų, šias lėšas per 30 darbo dienų nuo tos dienos, kurią šias lėšas į atitinkamo asignavimų valdytojo sąskaitą grąžina kontroliuojančiojo fondo valdytojas arba tiesiogiai įgyvendinamos finansų inžinerijos priemonės valdytojas, perveda į valstybės izdo sąskaitą.

14. Per 20 darbo dienų po to, kai atitinkamas asignavimų valdytojas priima Aprašo 6.1 ir 6.2 punktuose nurodytą (-us) sprendimą (-us), šio (-ių) sprendimo (-ų) įgyvendinimas nurodomas atliekant atitinkamų finansavimo sutarčių pakeitimus.

15. Atitinkamam asignavimų valdytojui priėmus Aprašo 6.3 punkte nustatytą sprendimą, atitinkama finansavimo sutartis nutraukiama.

16. Atitinkamas asignavimų valdytojas kiekvieną priemonę, kuriai finansuoti naudojamos grįžusios ir / ar grįšiančios lėšos, įgyvendina vadovaudamasis parengta priemonės įgyvendinimo tvarka, kurioje turėtų būti nustatyta:

16.1. reikalavimai finansų inžinerijos priemonių valdytojams;

16.2. finansų inžinerijos priemonių valdytojų atrankos principai ir sąlygos;

16.3. sutarčių su finansų inžinerijos priemonių valdytojais bendrosios nuostatos;

16.4. valdymo išlaidų apmokėjimo principai ir galimi maksimalūs dydžiai;

16.5. finansų inžinerijos priemonėmis finansuoti galutiniai naudos gavėjai, finansavimo sritys;

16.6. priežiūros komiteto steigimas, jo pareigos ir teisės.

17. Kontroliuojančiojo fondo valdytojas arba tiesiogiai įgyvendinamos finansų inžinerijos priemonės valdytojas finansavimo sutartyje nustatyta tvarka ir terminais atitinkamam asignavimų valdytojui teikia grįžusių ir (ar) grįšiančių lėšų srautų ir jų panaudojimo ataskaitas.

18. Atitinkamas asignavimų valdytojas už grįžusių ir (ar) grįšiančių lėšų panaudojimą atsiskaito Lietuvos Respublikos Vyriausybei Strateginio planavimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 (Žin., 2002, Nr. [57-2312](#)), nustatyta tvarka.

19. Visos palūkanos, sukauptos ir gautos nuo grįžusių lėšų, ir kitos kontroliuojančiųjų fondų ir tiesiogiai įgyvendinamų finansų inžinerijos priemonių grįžusių lėšų pajamos teisės aktų nustatyta tvarka įskaitomos į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą ir prilyginamos kitoms atitinkamo asignavimų valdytojo teisėtai gautoms lėšoms, kurios skiriamos atitinkamo asignavimų valdytojo atitinkamai programai finansuoti. Įmokėtos palūkanos ir kitos kontroliuojančiųjų fondų ir tiesiogiai įgyvendinamų finansų inžinerijos priemonių pajamos pridedamos prie grįžusių lėšų, ir atitinkamas asignavimų valdytojas toliau jas naudoja vadovaudamasis Aprašo 6 punkto nuostatomis.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Grįžusios ir grįšiančios lėšos naudojamos nepažeidžiant valstybės pagalbą reglamentuojančių teisės aktų.
